

Ongekende natuurschoon langs de grens
van North Carolina en Tennessee

Great Smoky Mountains

Het kloppend hart van de Appalachen

De Appalachen lopen van Alabama tot Newfoundland, maar het mooiste deel van de bergketen bevindt zich langs de grens van North Carolina en Tennessee. Het Great Smoky Mountains National Park maakt onderdeel uit van deze bergketen en wordt gezien als het kroonjuweel. Een prachtig natuurgebied, omgeven door mooie plaatsjes. Wat kun je hier allemaal zien en doen? We geven je – in willekeurige volgorde – de tien *must-visits* in de Great Smoky Mountains-regio, zowel aan de kant van North Carolina als Tennessee.

TEKST JAAP VAN SPLUNTER FOTOGRAFIE SHUTTERSTOCK

Appalachen

Er is altijd baas boven baas. De Rocky Mountains is de bekendste en misschien wel de mooiste bergketen van Noord-Amerika, zoals je ook elders in deze editie van *America* kunt lezen. Maar daarnaast zijn er nóg twee fraaie bergketens die tot de verbeelding spreken: de Sierra Nevada in het westen en de Appalachen in het oosten. De Appalachen zijn misschien niet zo hoog als de Rocky Mountains, maar met enkele toppen die de grens van tweeduizend meter overschrijden, vormt het toch een natuurlijke barrière van Alabama tot Newfoundland. De eerste kolonisten ondervonden dit aan den lijve toen ze westwaarts trokken en deze barrière moesten slechten. In eerste instantie werd dat gedaan met de ossenwagen, maar later werden de eerste (spoor)wegen aangelegd die het doorkruisen van de Appalachen een stuk makkelijker maakten. De grens van North Carolina en Tennessee wordt volledig gevormd door de Appalachen en dit deel wordt vaak gezien als het mooiste stuk van de gehele bergketen. Tijd om het grensgebied van beide Zuidelijke staten eens verder voor het voetlicht te brengen.

Blue Ridge Parkway

De Blue Ridge Parkway, ook wel *America's Favorite Drive* genoemd, is een 755 kilometer lange landschappelijke weg die de Great Smoky Mountains en Shenandoah National Park met elkaar verbindt. In de jaren dertig van de vorige eeuw werden beide natuurgebieden uitgeroepen tot nationaal park en al snel werd het plan opgevat om beide parken via de weg te verbinden. Het moest echter niet een snelweg worden, maar een toeristische route met niet meer dan twee rijstroken. Het zou een project van de lange adem worden, die meer dan vijftig jaar zou vergen. Zo moest men niet alleen overeenstemming zien te bereiken met vele privé-eigenaren voor de aankoop van de grond, maar ook met de Cherokee die zich in eerste instantie hevig verzetten tegen de komst van de weg. En toen de Tweede Wereldoorlog uitbrak, werd de aanleg zelfs even helemaal stilgelegd. Het zou tot 1987 duren voordat de Blue Ridge Parkway werd afgerond. En dat het een landschappelijk bijzonder mooie toeristische route is, blijkt ook wel uit het feit wie de weg beheert: de National Park Service. Met 405 van de 755 kilometer herbergt North Carolina het grootste deel van de weg, en is daarmee toch een beetje de 'thuisstaat' van de Blue Ridge Parkway.

Great Smoky Mountains N.P.

Het Great Smoky Mountains National Park is het grootste beschermde natuurgebied ten oosten van – jawel daar is ie weer – de Rocky Mountains. Alhoewel we het cijfermatig niet honderd procent kunnen onderbouwen, zegt men dat dit het meest bezochte nationale park is in de Verenigde Staten. En dat nemen we graag aan, want niet alleen ligt dit nationale park in het dichtbevolkte oosten van het land, het wordt het ook nog eens het 'kloppend hart' van de Appalachen genoemd. Ook hier speelt North Carolina weer de hoofdrol, want net als bij de Blue Ridge Parkway ligt ook dit nationale park voor het grootste deel in deze staat, met Tennessee als goede buur. De bosrijke bergen danken hun naam aan de mysterieuze nevel die vaak rond de toppen hangt. Niet voor niets staat het op de Unesco-Werelderfgoedlijst. Een goed startpunt van je bezoek is het bezoekerscentrum: eentje aan de kant van Tennessee en eentje in North Carolina. Hier kun je informatie krijgen over de verschillende wandelingen, zoals kaarten en routeplanners. De bekendste wandeling hier is de Appalachian Trail, dat deels door het park loopt. De totale wandelroute is 3.488 kilometer lang en doorkruist maar liefst veertien Amerikaanse staten. De belangrijkste autoroute is de vijftig kilometer lange Newfound Gap Road (Highway 441), die dwars door het park loopt en de plaatsen Gatlinburg en Cherokee met elkaar verbindt.

Bryson City, North Carolina

Have a Big Vacation in a Small Town. Met deze leus afficheert Bryson City zich als een kleine plaats met een enorme toeristische potentie. En daarmee is niets teveel gezegd. Maar de eerlijkheid gebiedt te zeggen, dat Bryson City niet de enige is. Langs de Appalachen liggen aan beide zijden van de grens tussen North Carolina en Tennessee verschillende plaatsjes, die een prachtige ligging combineren met gezellige stadscentra en een geheel eigen karakter. Allemaal *Small Towns* voor *Big Vacations*. We volgen in dit artikel eerst enkele stadjes aan de North Carolina-zijde, steken dan de grens over om met die aan de Tennessee-kant te vervolgen. Bryson City is aan alle zijden omgeven door bergen. De Great Smoky Mountains in het noorden, de Cowee Mountains in het zuiden en de Plott Balsams in het oosten. Het centrum ligt rond de kruising van Everett Street en Main Street en herbergt vele leuke winkeltjes, galerijen en musea. Maar vergeet ook niet de twee brouwerijen te bezoeken, want in *Brew-son City* kun je je laven aan het lekkerste bier. Natuurlijk ga je ook op pad in de omgeving, met de Great Smoky Mountains Railroad als onze favoriet. Zeker als de historische #1702-locomotief de trein trekt. En tot slot, vergeet zeker niet om een van de spectaculaire watervallen in de omgeving te bezoeken, bijvoorbeeld de Juneywhank Falls, Tom Branch Falls of Indian Creek Falls.

5 Asheville, North Carolina

Asheville ligt op de kruising van twee belangrijke Interstates, de 40 en 26, en wordt daarom weleens de *gateway* naar het Great Smoky Mountains National Park genoemd. Het zal dan ook geen verbazing wekken, dat de plaats prachtig is gelegen. Maar de redelijk grote stad met negentigduizend inwoners heeft ook een bruisend en historisch centrum met een grote concentratie art-decohuizen en een aantal interessante musea, waaronder het Asheville Art Museum. Met een beetje verbeelding zou je het centrum zelfs een beetje 'Europees' kunnen noemen. Onze favoriet is Grove Arcade: een indrukwekkend bouwwerk met glazen plafond en geheel gevuld met winkels en restaurants. De grootste trekpleister van de stad is het even buiten het centrum gelegen Biltmore Estate, het landgoed van de vermogende familie Vanderbilt. Tot het landgoed behoren eveneens uitgestrekte tuinen, cafés, een wijnmakerij (met proeverijen), een grote souvenirwinkel en hotel. Biltmore Estate werd gebouwd in opdracht van George Vanderbilt in de zomer van 1895.

6 Boone, North Carolina

Boone ligt in het in het noordwesten van North Carolina, niet ver van de plek waar drie staten samenkomen: North Carolina, Virginia en Tennessee. Kortom, we bevinden ons in het noordelijke deel van de Appalachen binnen de staat North Carolina. Boone? Komt de naam je bekend voor? Dan heb je goed opgelet tijdens de geschiedenislessen. De plaats is namelijk vernoemd naar Daniel Boone, een Amerikaanse pionier en ontdekkingsreiziger die een van de eerste Amerikaanse volkshelden werd. Bij leven was hij al een beroemdheid, zelfs in Europa. John Filsons boek *Life and Adventures of Colonel Daniel Boone* uit 1784 lag ten grondslag aan deze bekendheid. Na zijn dood groeide zijn faam nog meer door verschillende biografieën over hem en later zelfs films en televisieseries. Vanaf 1952 wordt jaarlijks in het stadje het drama *Horn in the West* gespeeld, waar de geschiedenis van de plaats Boone en de pionier Boone wordt verteld gedurende de Amerikaanse Revolutie. Boone is een leuk plaatsje met een geheel eigen en hip karakter, mede veroorzaakt door een rijk studentenleven van de Appalachian State University. Maar bovenal is de plaats een echt knooppunt voor outdoor-activiteiten, zoals fietsen, wandelen, vissen, zip-lining, kajakken, raften en tubing. Word je al moe van de gedachte alleen? Geen nood, want je kunt uiteraard ook in het centrum blijven om een straatfestival te bezoeken of cultuur snuiven bij een van de historische huizen of musea.

Johnson City, Tennessee

Na Boone is het tijd om de grens én de Appalachen over te steken om daarna te vervolgen met de mooiste plaatsjes aan de Tennessee-zijde. Alhoewel de slogan *The gateway to the most beautiful place on earth* echt wat overdreven is, is er zowel in Johnson City als in de omgeving voldoende te zien en te doen. In het stadscentrum moet je zeker een biertje pakken bij een van de brouwerijen. In het nieuwe Founders Park kun je bij het amfiteater genieten van verschillende liveoptredens en veel kunst. Net buiten de stad is een bezoek aan het Gray Fossil Site and Museum een aanrader. Hier bevinden zich goed bewaard gebleven planten- en dierenfossielen van vier tot acht miljoen jaar oud. Tussen Johnson City en Elizabethton loopt de Tweetsie Trail, een *rails-to-trails*-project, waarbij de voormalige ET&WNC (Tweetsie)-spoorweg wordt gevolgd. Hier kun je heerlijk wandelen, fietsen en joggen. En omdat het voormalige spoortracé wordt gevolgd, is het traject redelijk vlak. Als afsluiting van je bezoek aan Johnson City is een wandeling in het Buffalo Mountain Park de moeite waard. Vanaf de radio- en tv-toren heb je een fraai uitzicht over de stad en de Appalachen.

Pigeon Forge, Tennessee

8

Het plaatsje Pigeon Forge is prachtig gelegen aan de noordzijde van het Great Smoky Mountains National Park. Hier kom je vooral om te genieten van de prachtige natuur. Toch? Nou, niet helemaal! Pigeon Forge is namelijk een bekend vakantieoord, dat miljoenen bezoekers trekt. Langs de hoofdstraat – de eerder genoemde Blue Ridge Parkway – bevinden zich zo'n tien verschillende theaters, het Southern Gospel Museum and Hall of Fame en het Elvis & Hollywood Legends Museum. Een van de meest succesvolle shows in Pigeon Forge is het Comedy Barn Theater. Maar dé grootste trekpleister is Dollywood, het attractiepark van countryzangeres Dolly Parton. Dit themapark richt zich op de cultuur van de zuidelijke Appalachen, waar de beroemde zangeres Dolly Parton opgroeide. Je kunt er shows bijwonen die gebaseerd zijn op de muziek en de levenswijze van de mensen in deze regio. Daarnaast zijn er diverse achtbanen en andere attracties.

9

Knoxville, Tennessee

Op een half uurtje rijden van Pigeon Forge ligt Knoxville, de derde stad van de staat Tennessee. Knoxville staat bekend als een van de meest dynamische steden op muziekgebied. Van klassiek tot bluegrass, van country tot rock, livemuziek vind je overal in de stad: op het centrale plein, in de straten en op historische podia, zoals Bijou en Tennessee Theatres. WDVX's Blue Plate Special is een *must-do*. Deze live opgenomen radioshow vindt van maandag tot zaterdag plaats van twaalf tot één uur in de WDVX Studios. Bezoekers zijn welkom! In het centrum bevinden zich verschillende musea die een bezoek meer dan waard zijn. Bijvoorbeeld het East Tennessee History Center, waar het verleden van Knoxville in het heden wordt tentoongesteld. En natuurlijk mag de iconische Sunsphere-toren niet ontbreken, gebouwd voor de 1982 World's Fair. En vergeet de zeven Historic Homes of Knoxville ook niet. Maar als we dan toch onze favoriet mogen noemen, dan is dat het Ramsey House Plantation, op een kwartiertje rijden van het centrum. Het werd eind achttiende eeuw gebouwd voor kolonel Francis Alexander Ramsey (1764-1820) en was het eerste stenen gebouw van Knoxville. Tot de Amerikaanse Burgeroorlog beheerde de familie Ramsey op het landgoed een plantage. Nu is het een museum met tuinen.

Chattanooga, Tennessee

Voor Chattanooga rijden we naar het uiterste zuidoosten van Tennessee, aan de grens met Georgia. In de zuidelijke Appalachen ligt namelijk een plaats die zeker niet op je lijstje mag ontbreken. Bij Chattanooga denken wij altijd als eerste aan het in 1941 uitgebrachte nummer *Chattanooga Choo Choo* van Glenn Miller. Maar Chattanooga is veel meer dan een muzikale ode uit een grijs verleden. In het hier en nu is deze plaats een waardige afsluiting van een rondgang langs de Appalachen op het grensgebied van North Carolina en Tennessee. Met de melodie van *Chattanooga Choo Choo* nog in ons hoofd, beginnen we natuurlijk bij het gelijknamige hotel. Het is gevestigd in het gerenoveerde Terminal Station, met onder meer een museum van modeltreinen. In het hotel kun je overnachten in Victoriaanse treinwagons die omgetoverd zijn tot hotelkamers. Even buiten de stad staat Lookout Mountain bovenaan ons lijstje. Hier bevinden zich verschillende attracties, waaronder Rock City, de Ruby Falls – een ondergrondse waterval die door velen wordt beschouwd als een van de mooiste natuurlijke attracties in de regio – en de Incline Railway, een kabelspoorweg die je via een helling van 72 graden naar de top van de berg brengt. In de verte kunnen we de Appalachen nog net zien, we zijn dan ook bij de zuidelijke uitlopers van de bergketen beland. Het einde ook van een bijzonder stukje natuur.

10

Voor meer informatie over North Carolina en Tennessee kun je terecht op: www.visitnc.com, www.tnvacation.com en www.TravelSouthUSA.com